Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU PRESIDENDI MÄÄRUS

19. oktoober 2018*

Kiirendatud menetlus

Kohtuasjas C-621/18,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Court of Session, Inner House, First Divisioni (Scotland) (kõrge tsiviilkohus teise astme kohtuna, esimene koda (Šotimaa), Ühendkuningriik) 3. oktoobri 2018. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 3. oktoobril 2018, menetluses

Andy Wightman,

Ross Greer,

Alyn Smith,

David Martin,

Catherine Stihler,

Jolyon Maugham

Joanna Cherry

versus

Secretary of State for Exiting the European Union,

menetluses osalesid:

Tom Brake,

Chris Leslie,

EUROOPA KOHTU PRESIDENT,

olles ära kuulanud ettekandja-kohtunik C. G. Fernlundi ja kohtujurist M. Campos Sánchez-Bordona,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: inglise.

määruse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb ELL artikli 50 tõlgendamist.

2 Taotlus on esitatud menetluses, mille pooled on ühelt poolt Andy Wightman, Ross Greer, Alyn Smith, David Martin, Jolyon Maugham, Catherine Stihler ja Joanna Cherry ning teiselt poolt Secretary of State for Exiting the European Union (Euroopa Liidust väljaastumise eest vastutav riigisekretär, Ühendkuningriik) ja mis puudutab võimalust ühepoolselt tagasi võtta teade Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi kavatsuse kohta Euroopa Liidust välja astuda.

3 Court of Session, Inner House, First Division (Scotland) (kõrge tsiviilkohus teise astme kohtuna, esimene koda (Šotimaa), Ühendkuningriik) palub sisuliselt selgitada, kas juhul, kui liikmesriik on ELL artikli 50 kohaselt teatanud Euroopa Ülemkogule oma kavatsusest astuda liidust välja, võimaldab liidu õigus liikmesriigil teate ühepoolselt tagasi võtta enne selles artiklis sätestatud kaheaastase perioodi lõppu. Jaatava vastuse korral soovib ta teada, millistel tingimustel niisugune tagasivõtmine peab toimuma ja millised on selle tagajärjed liikmesriigi liitu jäämisele.

4 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et 2018. aasta seaduse Euroopa Liidust väljaastumise kohta (European Union (Withdrawal) Act 2018) artikli 13 kohaselt saab väljaastumislepingu, mille Ühendkuningriik ja liit võivad ELL artikli 50 lõike 2 alusel sõlmida ning millega määratakse kindlaks väljaastumise kord, ratifitseerida üksnes juhul, kui Ühendkuningriigi parlament on selle lepingu ning Ühendkuningriigi ja liidu tulevaste suhete raamistiku heaks kiitnud. Nimetatud kohus täpsustab, et kui parlamendiliikmed ei kiida väljaastumislepingut heaks ja ühtegi muud ettepanekut ei tehta, lahkub Ühendkuningriik siiski 29. märtsil 2019 liidust.

5 Eelotsusetaotluse esitanud kohus lisab, et tal on tekkinud küsimus, kas on võimalik teade ühepoolselt tagasi võtta ja liitu jääda. Ta täpsustab ka, et Euroopa Kohtu vastus teeks selgeks, millised valikuvõimalused on parlamendiliikmetel, kui nad nende teemade üle hääletavad.

6 Eelotsusetaotluses palub Court of Session, Inner House, First Division (Scotland) (kõrge tsiviilkohus teise astme kohtuna, esimene koda (Šotimaa)) Euroopa Kohtul lahendada käesolev eelotsusetaotlus Euroopa Kohtu kodukorra artiklis 105 ette nähtud kiirendatud menetluses.

7 Selles sättes on ette nähtud, et kui kohtuasja laad nõuab asja lahendamist lühikese aja jooksul, võib Euroopa Kohtu president eelotsusetaotluse esitanud kohtu taotlusel või erandkorras omal algatusel otsustada, olles ettekandja-kohtuniku ja kohtujuristi ära kuulanud, lahendada eelotsusetaotluse kiirendatud menetluses, kaldudes kõrvale kodukorra sätetest.

8 Käesolevas asjas rõhutab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et tema taotlus on kiireloomuline esiteks väljaastumismenetluse suhtes ELL artikli 50 alusel kehtiva kaheaastase tähtaja tõttu, mis kulgeb alates 29. märtsist 2017 ehk alates kuupäevast, mil Ühendkuningriik teatas oma kavatsusest liidust välja astuda, ja teiseks vajaduse tõttu korraldada aegsasti enne 29. märtsi 2019 Ühendkuningriigi parlamendis selle teema arutamine ja selle üle hääletamine.

9 Sellega seoses tuleb tõdeda, et eelotsusetaotluse esitanud kohus esitab põhjendused, mis annavad kindlalt tunnistust asja kiire lahendamise vajadusest. Täpsemalt, nagu nähtub eelotsusetaotlusest, on vaja selgitada ELL artikli 50 ulatust enne, kui liikmesriigi parlamendiliikmed võtavad seisukoha selles artiklis nimetatud väljaastumislepingu suhtes, mis võidakse neile esitada.

10 Euroopa Kohus on juba leidnud, et kui kohtuasi tekitab tõsise ebakindluse seoses liikmesriigi konstitutsioonilist õigust ja liidu õigust puudutavate põhjapanevate küsimustega, võib sellise kohtuasja erilisi asjaolusid arvestades olla vaja seda menetleda kodukorra artikli 105 lõike 1 kohaselt lühikese aja

jooksul (vt selle kohta Euroopa Kohtu presidendi 28. veebruari 2017. aasta määrus M.A. S. ja M.B., C-42/17, ei avaldata, EU:C:2017:168, punktid 7–9, ning 26. septembri 2018. aasta määrus Zakład Ubezpieczeń Społecznych, C-522/18, ei avaldata, EU:C:2018:786, punktid 14–16).

11 Võttes arvesse, et ELL artikli 50 rakendamine on Ühendkuningriigi ja liidu konstitutsioonilise korra jaoks väga oluline, võib juhtumi erilisi asjaolusid pidada selliseks, mis annavad alust käesoleva kohtuasja menetlemiseks kodukorra artikli 105 lõike 1 kohaselt lühikese aja jooksul.

12 Sellest lähtuvalt tuleb kohtuasi C-621/18 lahendada kiirendatud menetluses.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohtu president otsustab:

Lahendada kohtuasi C-621/18 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 105 lõikes 1 ette nähtud kiirendatud menetluses.

Allkirjad